

Okolnosti ovlivňující dosažení vzdělání

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2005, v05-09</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OR. 133, OR. 134</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>5. 9. – 12. 9. 2005</i>
<i>Počet respondentů:</i>	<i>1072</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>kvótní výběr</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>13. 9. 2005</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Gabriela Šamanová</i>

Více než polovina občanů oslovených během zářijového výzkumu CVVM se domnívá, že každý má možnost dosáhnout takového vzdělání, které odpovídá jeho schopnostem (45 % dotázaných bylo spíše pro a 13 % dotázaných rozhodně pro). Rozhodně proti tomuto tvrzení se postavila desetina respondentů, spíše proti 27 % respondentů.

Tabulka 1: Může každý dosáhnout vzdělání, které odpovídá jeho schopnostem?¹

	%
rozhodně ano	13
spíše ano	45
spíše ne	27
rozhodně ne	11

Dopočet do 100 % ve sloupci tvoří odpovědi „neví“.

V následující otázce hodnotili účastníci výzkumu vliv různých skutečností či okolností na dosažení vzdělání. Nejčastěji byly za důležité považovány vlastní schopnosti člověka a píle s pracovitostí (shodně 95 % dotázaných v součtu odpovědí „rozhodně důležité“ a „spíše důležité“). Tři čtvrtiny respondentů označily za důležité také vzdělání rodičů. Poměrně často (zhruba dvěma třetinami respondentů) byl vliv přisuzován také známostem se správnými lidmi a původem z bohaté rodiny.

¹ Znění otázky: Domníváte se, že každému člověku v České republice je umožněno dosáhnout vzdělání, které odpovídá jeho schopnostem?

Tabulka 2: Co ovlivňuje dosažení vzdělání? (v %)²

	rozhodně důležité	spíše důležité	spíše nedůležité	rozhodně nedůležité	+/-
vlastní schopnosti	65	30	3	1	95/4
píle, pracovitost	70	25	3	1	95/4
vzdělání rodičů	26	49	19	4	75/23
znalost správných lidí	24	45	23	4	69/27
původ z bohaté rodiny	24	40	24	7	64/31
rasa či národnost	8	27	40	20	35/60
pohlaví	3	14	45	36	17/81

Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „neví“.

Rasa či národnost hraje důležitou roli pro dosažení vzdělání pouze podle třetiny dotázaných. Pohlaví považuje za determinující pro to, jakého vzdělání člověk dosáhne, necelá pětina všech dotázaných.

² Jak důležité jsou podle Vašeho názoru následující skutečnosti pro to, jakého člověk dosáhne vzdělání? Vzdělání rodičů, rasa či národnost, pohlaví, vlastní schopnosti, píle a pracovitost, to, zda člověk zná správné lidi, to, zda člověk pochází z bohaté rodiny.